2.3. Sünnete Uygunluk

Vahiy, insanlara yine insanlardan seçilen peygamberler aracılığı ile gönderilmiştir. Bunun temel sebeplerinden biri, diğer insanlar gibi beşer olan peygamberin uygulamalarının tüm inananlara örnek olmasıdır.

Resûlullah'ın (s.a.v.) söz, fiil ve takriri (onaylaması) dinî bilgiye ulaşmada başvurulacak temel kaynaklardan birisidir. Birçok ayette Resûlullah'a (s.a.v.) tâbi olup onun emirlerine itaatin gerekliliği beyan edilmektedir. **"Kim Resûl'e itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur..."**[14] ayeti Cenab-ı Hakk'ın rızasına uygun bir şekilde ibadetleri edâ edebilmek için Hz. Peygamber'in (s.a.v.) uygulamalarının esas alınması gerektiğini göstermektedir.

DÜŞÜNELİM

"Ey İman edenler! Allah'a ve resûlüne itaat edin. Söylediklerini işittiğiniz hâlde ondan yüz çevirmeyin."

Enfâl suresi, 20. ayet.

Yukarıdaki ayetin ifade ettiği anlamı peygamberlere itaatin gerekliliği bakımından düşününüz.

11. bk. Kevser suresi, 2. ayet
12. bk. Bakara suresi, 286. ayet.
13. bk. Bakara suresi, 185. ayet.
14. Nisâ suresi, 80. ayet.

Çünkü Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberlik sıfatı ile yaptığı açıklama ve uygulamalar vahyin kontrolü altındadır.

İbadetlerin Allah'ın (c.c.) emrettiği ve Resûlünün açıklayıp gösterdiği şekilde yapılması esastır. **"Ey İman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e itaat edin ve amellerinizi geçersiz kılmayın."[15]** ayeti ibadetlerin geçerliliğini Allah'a (c.c.) ve Resûlüne (s.a.v.) itaata bağlı kılmıştır.

Hz. Peygamber'in görevi sadece kendisine vahyedilen ayetleri tebliğ etmek değildir. Bunun yanında nâzil olan ayetleri tebyin etme (açıklama) görevi de vardır. Hz. Peygamber (s.a.v.) "*Namazı benden gördüğünüz şekilde kılın.*"[16] ve "*Hac menasikini (yapılması gereken uygulama ve davranışları) benden alınız.*"[17] buyurarak ibadetlerin öğrenilmesinde ve uygulanmasında sünnete uygunluğun gerekliliğine işaret etmiştir.

İbadetler konusunda hüküm beyan eden ayetler çoğunlukla ayrıntıya yer vermemektedir. İbadetlerin sahih bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli bilgiler ayrıntılı olarak hadislerde yer almaktadır. Bu sebeple ibadetlerin doğru bir şekilde edâ edilebilmesi için Resûlullah'ın uygulamalarının rehber edilmesi gerekmektedir.

İbadet konuları taabbudî niteliktedir. Akıl yürüterek veya benzer durumlara kıyas yapılarak ibadetlerin yapılış şeklini tespit etmek mümkün değildir. Yapılması gereken ayet ve hadislerde yer aldığı şekilde ibadetleri yerine getirmektir. Fıkıh mezhepleri ibadetlerin sıhhat şartlarını, ayetlerden öğrenilen bilgilerin yanında Resûlullah'ın uygulamalarını esas alarak tespit etmişlerdir.

YORUMLAYALIM

"Hac menasikini (yapılması gereken uygulama ve davranışları) benden alınız."

Müslim, Hac, 310.

Yukarıdaki hadisi Peygamber Efendimizin sünnetine uymanın önemi açısından yorumlayınız.

NOT EDELİM

İbadetin geçerli olması için iman şarttır.

15. *Muhammed suresi, 33. ayet.*
16. *Buhârî, Ezan, 18.*
17. *Müslim, Hac, 310.*
18. *bk. Bakara suresi, 277. ayet; Beyyine suresi, 7. ayet.*